

Lan ordu gutxiago denok lan egiteko

Lau eguneko lan asteari buruzko erreibindikazioa dator Europatik

Langabeziaren hazkundeari bukaera ikusten ez zaion une honetan Alemaniako sindikatuek dauden lanpostuak ziurtatzeko alternatiba modura asteen lau egunetan lan egitea proposatu dute. Volkswagenek erabakita dauka 1994ean lau eguneko lan astea indarrean jartzea Alemanian, 30.000 kaleratze eragozteko.

BONN

Dagoeneko Alemaniako meatzarien sindikatuak erabaki du hitzarmenatarako elkarrizketa errondetan lau eguneko lan astearen erreibindikazioa lehentasunezko eskarien artean sartzea. Johann Berger sindikatuko lehendakariaren arabera «beharrerekoa» da neurria aurrera ateratzea, sektoreko arazoez izan duten «larrialditze dramatiko»a ikusita.

Bergerren arabera, lan astea murriztu heinean soldatak jaitsiz gero, bestela «erremedio barik» desagertuko liratekeen 10.000 lanpostu ziurtatu litezke sektorean.

'Deutsche Aerospace' (DASA) aeronautika patzueragoko enpresa batzordeak ere asteen egun bat gutxiago lan egitea aztertzen ari da. Patzuerago alemaniarreko sindikatuak neurri honen beharra dakusate enpresaren planek sei lantegi ixtea eta 16.000 langile kaleratzea jasotzen baitute. Dena den, DASAko zuzendaritzako ordezkariak lau eguneko lan astea indarrean jartzeko «aukera gutxi» dagoela adierazi dute.

Europako Komunitate osoan gelditu gabe gorantz doan langabeziaren arazoak luzaroan jarraituko duela iragarri dute adituek. Nahiz eta zenbaitek datorren urtean kokatu duen ekonomi sustapertzearen garaia langabeziak gora egiten jarraituko omen du. Gauzak horrela, arazo larri hau baretzeko formula egokien bila dabilta agintari eta gizarte eragileak.

Alemaniako Enplegu Bulego Federaletako arduradunek jakinarazi dutenez, datorren urterako 3,7 milioi pertsona langabezia egongo dira Alemanian, 2,6 milioi mendealdean eta 1,15 milioi inguru estatuen ekialdean. Alemaniako ekonomi ikerketetarako sei institutu garrantzitsuenak ere bat datoz datu hauekin eta 1994ean 300.000 langabetu gehiago izango direla iragarri dute.

Lanpostu galera garrantzitsua izango du baita ere automobilgintza sektorea. Alemaniako konpainien salmentak % 25 jaitsi dira eta hamarkadaren erdialde-



Alemaniako sindikatuek lau eguneko lan astea eskatzen hasiak dira.

JOXE

rako laurden baten murriztu nahi dute lanpostu kopurua. Horrela patzuerago guztietako lantegi orok pairatuko ditu murrizketak seguruenik.

Espainiari dagokionez, Gobernuarekin negoziazioetan da-

biltzan UGT eta CCOO saildikatatuak prest azaldu dira honez gero lanaldia (eta soldata) murrizteko, lanpostu gehiago sortzeko asmoz.

Nicolas Redondo eta Antonio Gutierrez bi sindikatu hauetako

arduradun nagusiek «neurri progresistatzat» jo dute neurri hau eta, ohartarazi dutenez, lanaldiaren murrizketarekin batera produktibitatea handitzea lortuz gero ez litzateke beharrezkoa izango soldatak jaistea.

Volkswagenek 30.000 lanposturi eustea espero du lau eguneko lan astearekin

WOLFSBURG

30.000 langiletik gora kaleratzea eragozteko helburuarekin Alemaniako Volkswagen automobil konpainiak lau eguneko lan astea jarriko du indarrean datorren urtean. Lan orduekin soldatak ere jaitsiko dira.

VWko zuzendaritzak egindako kalkuluen arabera, 1994 eta 1995. urteetan konpainiako gaur egungo 108.000 langileetatik 70.000 beharginek bakarrik izango dute lan. Gauzak horrela, «oso zaila» litzateke 36 lan orduko astea bere horretan uztea eta aginduta dagoen moduan datorren urtea amaitu arte 100.000 lanpostu baino gutxiago kentzea.

Lau eguneko lan astea eta 28,8 ordukoa Volkswageneko sei lantegietan bakarrik jarriko da indarrean, baina konpainiak ez du baztertu neurri hau filialetara eramatea (Seat, Audi eta Skoda).

**NEGOZIAKETAK
DATOZEN
EGUNOTAN**

Peter Hartz pertsonal zuzendariak eta Klaus Volkert zentroarteko en-

presa batzordeko lehendakariak adierazi dutenez, datorren asteen hasiko dituzte bi aldeek neurria indarrean jartzeko negoziaketak.

Elkarrizketotan akordiorik lortuko ez balute «alternatiba bakarra» kaleratze handiak eta enplegu erregulazioak izango liratekeela ziurtatu zuen Hartzek, neurriok konpainiarentzat «oso garestiak» gerta daitezkeela gaineratuz.

Bestalde, negoziaketek aurrea egingo balute Alemaniako sindikatuek eta enpresariak bilatzen duten langabeziaren hazkunde izugarriaren aurkako irtenbidearen aitzindariak lirateke VWeko zuzendaritza eta langileak.

Lan astea murriztuz automobil konpainia alemaniarrek kaleratzeengatik ordainduko litzuzkeen indennizazioak aurreztuko ditu, langileak eragiten duten kostua gutxituko du eta era berean ez ditu ekoiztuko saldu ezingo litzuzkeen ibilgailuak.

Langileek, beren aldetik, soldatak murriztearen truke lanpostuak ziurtatuko dituzte, neurri batean behintzat.

Alemaniako metal alorreko sindikatuak hasiera batean positiboki hartu du enpresaren erabakia, baina lan-eskuaren beharren inguruan eta soldata murrizketaren gaian eztabaidak sor daitezke. Volkert enpresa batzordeko buruaren esanetan ez dirudi behargin guztiak soldata murrizketa onartzeko moduan izango direnik.

Klaus Zwickel sindikatuko lehendakariak «baliagarritzat» jo zuen lan astea murrizteko erabakia, lanaren bahaketa «beharrerekoa eta azkarra» dela uste baitu.

Ziwickelen iritziz, Enplegu Bulego Federalak neurria indarrean sartuta ordainduko ez dituen langabezi sarien kontura aurreztuko duen diruaren zati bat enpresako langileentzako trebakuntza egitarauak finantzatzeko bideratu beharko litzateke.

Zenbait adituren arabera Volkswageneko hornitzaileek ere ez dute beste aukerarik izango eta neurri bera idarrean jarri beharko dute bezeroaren produkzio erritmoko egokitzeke.

La Navalek 25.000 milioiko kontratuak lor litzake 1994ean

BILBO

Sestaoko La Naval un-tziola 25.000 milioi pezetako (1.086 milioi libera) hiru kontratu negoziatzen ari da beste horrenbeste untzijabe atzerritarrekin datorren urterako. Hiru konpainia hauek Mexikoko Transportaciones Maritimas Mexicanas (TMM), Argentinako Astra eta Norvegiako Nal dira.

Hala ere, Astilleros Españoles (AES) konpainiaren esku dagoen untziola sestaoarrak 4.000 milioi pezeta galduko ditu aurtengo ekitaldian, 32.000 milioi fakturatu eta gero. Aurten, beraz, zenbaki gorrietara itzuliko da untziola hau, iaz emaitzak orekatzea lortu eta gero.

Bestalde, untziola honetako zuzendaritzak eta sindikatuek 1993-1995 urteetarako hitzarmen kolektiboa sinatu dute aste honetan. Hitzarmenaren arabera aurten % 3ko soldata igoera izango dute Sestaoko AESAko langileek eta KPIren % 110 eta % 120koak ondoko urteetan. Langileek bozketa baten bitartez onartu zuten AESAko akordio markoa.

Aristrainek 13.500 milioi inbertitu ditu bere lantegietan

DONOSTIA

Aristrain Korporazioak Madrilen eta Olaberrian dituen lantegietako laminazio trenen berriazpenerako 12.000 milioi pezetako inbertsioak egin ditu orain arte. Inbertsioak 1.500 milioi pezetakoak izango dira datorren urtean Olaberriako faktorian bi labe erosteko. Horrela, 1994. urterako Aristrain altzairu lantegi gipuzkoarrek 13.500 milioi pezetako inbertsioak eginak izango ditu.

Inbertsio egitasmo honen helburua «gure taldeak Europako merkatuetan duen konkurrentzialtasuna bultzatzea» dela adierazi du Jose Maria Aristrain korporazioko arduradun nagusiak. Instalazioak berriztatu, produkzioaren kalitatea hobetu, kostuak gutxitu, merkatu kuota handitu eta errentagarritasunik handiena lortu egin nahi ditu Aristrainek inbertsio egitasmoarekin.